

ሰንበት ዘሆሳዕና

ሚያዝያ 27 2007 ዓ.ም. (4/5/2015)

‘ሆሳዕና ብስም እግዚአብሔር ዝመጽእ ብሩኽ እዩ’

መዝሙር: ወእንዘ ሰሙን በዓለ ፋሲካ ቀርቡ አርዳኢሁ...

ንባባት: ፊሊጵ 2:6-11፥ ፩ጴጥ 4:1-12፥ ግ.ሐ. 18:12-ፍ፥ ማር 11:1-11፥

ምስባክ: ብሩክ ዘይመጽእ ብስመ እግዚአብሔር፥ ባረክናክሙ እምቤተ እግዚአብሔር፥ እግዚአብሔ እግዚእ አስተርአየ ለነ” “ እቲ ብስም እግዚአብሔር ዝመጽእ ብሩኽ እዩ፤ ኣብ መቐደስ እግዚአብሔር ኮና ንባርኽኩም ኣሎና፤ እግዚአብሔር ነይታ ተገሊጹና እዩ” መዝ. 117:26-27።

መዝሙር: ንብዓል ፋሲካ ሶምን ተሪፍዎ ከሎ አርድእቲ ናብቲ ኣምላኽ ጽድቂ ናብ ደብረ ዘይቲ ናብታ ከተማ እግዚአብሔር እተውርድ ዐቕብ ቀረቡ እዎ ብዙሕ ሕዝቢ ኣረገውትን ቆልዑትን ጨናፍር ስየ ኂዞም ፡ኣብ ሰማየ ሰማይት ሆሳዕና” እናበሉ ተቐበልዎ። ንሱ ኣድጊ ተወጢሑ ብታሕንስን ብደስታን ናብ ከተማ ኢየሩሳሌም ኣተወ፥ ኃይልን ሥልጣንን ይህበም” ይብል።

ሰንበት ዘሆሳዕና ፍሉይ ሰንበት ኣብ ጊዜ ጾም ኣርብዓ እዩ፥ ምኽንያቱ ሶምን ሕምማት ዝጅምረሉ ከምኡ ምስጢረ ትንሣኤ ናይ ኢየሱስ ክርስቶስ ወልደ እግዚአብሔር ዝጅምረሉ ስለ ዝኾነ። ከም ሓደ ፍጻሜ ክንወስዶ ይግብኣ “ምስጢረ ትንሣኤ”። እዚ ኽኣ ሕምማትን ሞትን ትንሣኤን ከምኡ ዕርገትን ምውራድ መንፈስ ቅዱስ ዘጠቓለለ እዩ። ብሓቂ ክንርእዮ ከሎና እዚ ኹሉ ኣብ ዓርቢ ስቕለት ኣብ መስቀል ተራእዩ እዩ።

ሰንበት ሆሳዕና ናይ ኢየሱስ ብዓቢ ዓጀባ ኣብ ከተማ ኢየሩሳሌም ዓባይ ከተማ ነጋውስ ዝኣተወሉ ዝዝክር እዩ። “ሆሳዕና ብስም እግዚአብሔር ዝመጽእ ወዲ ዳዊት ብሩኽ እዩ”። ነዚ ሎሚ እውን ኣብ ዕለተ ሆሳዕና ኣብ ቅዳሴ ዘኅርኅርዮስ ከምኡ ኣብ ጊዜ ዑደተ ሆሳዕና ንደግሞ። ንኢየሱስ ኣብ ኢየሩሳሌም ምኻድ ግድን እዩ ነሩ ምኽንያቱ ንሱ ንጉሥ ሰማይን ምድርን ስለዝኾነ። ኣብ ኢየሩሳሌም ኣብታ ንጉሣዊት ከተማ ምእታው ነቲ ኣቐዲሙ ብነብያት ዝተነግረ ምፍጻም እዩ። “ግዝኣት መንግስቱ እናዓበየ ክኸይድ እዩ፥ ብዘመን መንግስቱ ድማ ኹሉ ጊዜ ሰላም ኪኸውን እዩ። ኣብ ዝፋን ንጉሥ ዳዊት ኮይኑ ኺገዝእ እዩ። ካብ ሕጂ ንዘለዓለም ብሓቕን ብፍትሕን ኪገዝእ እዩ” (ኢ.ሳ 9:7)።

ኣብ ቀዳመይቲ ንባብ ካብ መልእኽቲ ጳውሎስ ናብ ሰብ ፊሊጲስዩስ ሕምማትን ውርደትን ኢየሱስ ክርስቶስ ወዲ ኣምላኽ ብግሉጽ ይንገረና። ኢሳያስ ነብይ ነዚ ኣብቲ ኣብ መዝሙር ዝሳቐ ኣገልጋሊ ዝብል ይዛረበሉ። ጳውሎስ ከኣ ነዚ ኣብ መልእኽቱ ከምዚ እናበለ ይነግረና “ንሱ ብባህርዩ ኣምላኽ እኳ እንተ ኾነ ነቲ ምስ ኣምላኽ ዝነበሮ ማዕርነት ‘ኣይገድፍን’ ኢሉ

አይተኸራኸረን። እንተ ኾነ ሰብ ብምጃን መልክዕ ባርያ ብምውሳድ ብገዛእ ፍቓዱ ንርእሱ ድኻ ገበረ፤ ንርእሱ ትሕት ብምባል ክሳብ ሞት ኣረ እኳ ደኦ ክሳብ ኣብ መስቀል ሙማት ተአዘዘ” (ፊሊጵ 2:6-8) ይብል። ቅዱስ ጳውሎስ ቀጺሉ “እቲ ኣብ ክርስቶስ ኢየሱስ ዝነበረ ኣተሓሳስባ ኣባኻትኩም ይሃሉ” (ፊሊ 2:5) ይብላና።

እዚ እዩ መለክዒ ፍቕሩ ንነፍሲ ወከፍና “ኣብ መስቀል ሕይወቱ ኣወፍዩ” መግለጺ ፍቕሪ ኣምላኽ ንደቂ ሰብ። ተመራመርቲ ቅዱስ መጽሓፍ ነዚ ክገልጹ እንከለዉ እዚ ሕማማት ኢየሱስ ዝገልጽ ጽሑፍ እዩ መጀመርያ ኣብ ወንጌል ተጻሒፉ ይብሉ። ካብ መጀመርያ እቶም ቀዳሞት ክርስትያን ነቲ ናይ ጎይታና ስቓይትን ስቕለትን በብሓደ ሓንቲ ከይጉደሉ ይነግሩ ነሮም ማርቆስ ወንጌላዊ ከም ዝሰማዕናዮ ብዛዕባ ልደትን ጊዜ ሓፃንነት ኣይዛረብን፤ ግን ሓደ ሕምሲት ናይ ወንጌሉ ግን ብዙዕባ ሕማማት ይነግር። ንኡኡን ካልኣት ጸሓፍቲ ወንጌልን “መስቀል” ማእከል ናይ ኩሉ እዩ።

ንመስቀል ካብ እምነትና ነልግሶ እሞ ሽዑ ነቲ ቀንዲ ነገር እምነት ክነልግስ ኢና።

ኣብ ታሪኽ ሊቀ ጳጳሳት ፉልትን ሺን ዝብሃሉ ከምዝነገር ሓደ እዋን ሓደ ኣይሁዳዊ ዓርኮም ወርቂ ዝሸይጥ ኣብ ኑዮርክ ኣመሪካ ብዙሕ ጊዜ ኣብ ድካኑ ዝበጽሖ ዝነበሩ “ብዙሕ መሳቕል ረኺቦ ኣሎኹ ክትርእይዎዶ ትደልዩ” እናበለ ዓንጠረኛ ወርቂ ደዊልሎም። ኣቡነ ሺን ኣብ ድኳኑ ምስ መጹ ብዙሕ ንኣሸቱ ናይ ብሩር መሳቕል ኣርእይዎም። ካበይድኦ ረኺብካዮ እናበሉ ሓቲቶም። ካብ ካቶሊካውያን ደናግል ኣብዚ መጺኣን ካብ ሕጂ ንድሓር ነዚ መሳቕል ኣይንገብሮን ኢና ምኽንያቱ ነዚ መስቀል ዝረኣዩ ምቕራብ ኣብዮና ካብ ዓለም ፈልዩና፤ እሞ ክንደይ ትገዝኦ ኢለናኒ እንታይ እዩ ኣጸጊሙ ዘሎ ኣብ ቤተ ክርስትያን እናበለ ነገሮም። ቀጺሉ ምስ መዘንክዎ ሰላሳ ቊርጽራጽ ብሩር ኮይንለን ኢልዎም። “እዚ እዩ” እናበሉ ኣቡነ ሺን መሊሶም “ጽልኢ ናይ ክርስቶስን መስቀሉን እዩ ዓለማዊ ዝገብሮ”።

ሊቀ ጳጳሳት ፉልተን ሺን ነዚ ምስ ኣስተንተኑ እዮም ኣብ ሕይወቶም ዓቢ መስካሪ መስቀል ዝኾኑ። ነቲ ዓንጠረኛ ቀርቂ ዋጋ ድሕነትና ደም ክርስቶስ ከምዝኾነ ምስ ገሊጸሉ ኣብ መጨረሻ ነቲ እምነት ተቐቢሉ ኣብኡ ኸኣ ሙቱ።

ኣገልጋሊ ኣምላኽ ከድሕነና ኢሉ ንኹሉ መከራ ተቐቢሉ። ሕይወትና ኣብቲ ኣምላኽ ዝደልዮ ክምለስ ሕይወቱ በጃ ሂቡ፤ እሞ እንታይ ኢና እንምሃር ሎሚ ካብ ሕይወት ክርስቶስን ካብዚ ናይ ሎሚ ንባባትን። እቲ ቀንድን ኣድላይን ነገር ኣብ ሕይወት ክንዕወትና ክነብርን ንደሊ እንተ ኾና ዓቢ ትዕግስቲ ትሕትናን የድልየና። እቶም ክሳብ መወዳእታ ዝዕገሱን ዝጽመሙን እዮም ዝዕወቱ። ኣብ እምነትና እንተ ጸናዕና ኣምላኽና ክሕግዘና እምነትና ከየጥፋእና ክነብር ኢና።

ኣብ ወንጌል ማርቆስ ከም እንረኽቦ ብዓል ሆሣዕና ዝተፈላለዩ ምልክታት ትርጉን ዘልኦ ዝሓዘ እዩ። ሓደ ካብቲ ዝዓበየ ስዩ ሆሣዕና፤ ኣድጊ፤ ህዝቢ ወዘተ። ሆሣዕና ንግሥነት ክርስቶስን ሰላማዊ ግዝኣቱን የመልክት፤ ኣድጊ ናይ ክርስቶስ ንጉሥ ትሕትና ይነግር። ንሱ ወላ እኳ ንጉሥ ይኹን ካብ ኩሎም እንስሳታት ዝሓመቑትን ዝደኸመትን መሪጹ ኣብኦ ተጻዒኑ ኣብ ከተማ ኣትዩ። እዚ ነዚ ኣብ ዓለምና እንርእዮ ተጻዩ እዩ። መርሕቲ ሃገራት ዝግበረሎም ተቐባልን ዝጥቀሙሉ መጓዕዝያን ኩሉ መነባብርኦም ክንርኢ ከሎና ዘገርም እዩ። ህዝቦም ብጥመት ሓለንጊ እናተገርፈ ከምኡ እናተዋረደ ንሶም ኣብ ምቕትን ጣእሚ ርእሶምን ጥራሕ ይነብሩ። ክርስቶስ ነዚ ኣገባብ ክጥቀም እንከሎ ትሕትና ጥራሕ ኣይኮነን ምሂሩ ምስ ድኻታትን ድኹማትን ዘልኦ ሓድነት እውን ገሊጹ እዩ። ሰብ ኢየሩሳሌም ነቲ ዝገብረሎም ርእዮም ክኸቅበልዎ ወጺኦም።

ናይ ሎሚ ዑደትናን ብዓልናን ብኸልተ መኸንያት እዩ። ፩ያ ንክርስቶስ ንጉሥ ኣብታ ንጉሳዊት ከተምኡ ክኣቱ እንከሎ ክነኸብር ምእንቲ። በዚ ምኸንያት ኢና “ነቲ ብስም ኣምላኽ ዝመጽእ ወዲ ዳዊት ሆሣዕና ሆሣዕና” እናበልና እንዝምር። ፪ይ ምኸንያት ብዓልና ምስ ክርስቶስ ኮና ነቲ ዝኸበደ ጉዕዞ ድሕነት ዘምጽኦልና ተሳትፎና ክንገልፍ። ስለዚ ሎሚ እውን ሆሣዕና እናበልና ክንዝምር እንከሎና ኣምላኽ ክሳብ መጨረሻ እሙናት ኮና እንጉዳዘሎ ጸጋ ክዕድለና ክንልምኖ ኣሎና። እቲ ዘሕዝን መብዝሕትኦም ካብቶም ሆሣዕና እናበሉ ዝዝምሩ ድሕሪ ሓጺር ጊዜ ኣብ ዕለተ ዓርቢ ስቕለት “ስቕሎ ስቕሎ” እናበሉ ይጭርሑ ነሮም።

እዚ ፍሉይ ፍጻሜ መብዝሕትኡ ጊዜ ከመይ ኢልና ዕለታዊ ሕይወትና ከም እንነብር እዩ ዝገልጽ። ሎሚ ምስ ክርስቶስ ኢና ጽባሕ ግን ኣንጻሩ፣ ክርስቶስ ምስ ጸበበና ምስ ተሸገርና ዓርክና እዩ፣ ምስ ጠዓመና ኩሉ ከም እንደልዩ ምስ ከደልና ግን ኣየድልየናን እዩ። ኣብ መንጎና ዘሎ ርክብ እውን ብከምዚ ክርኣ ይክኣል ማለት ክንጽገም እንከሎና ሰብ የድልየና ኩሉ ምስ ጥዓመና ግን ሰብ ኣየድልየናን እዩ። ሎሚ ኣዕሩኽ ኢና ጽባሕ ግን ተጻላእቲ።

ካብ ክርስቶስ ትሕትናን ትዕግስትን ምስተመሃርና ጥራሕ ኢና ጽቡቕ ክንገብር እንኸእል። ዝበለጸ ክንገብር እንኸእል ነቲ ኩሉ ጽቡቕ ዘበለ ከምቲ ክርስቶስ ንነፍስወከፍና ኣብዚ ሶምን ዝገበረልና ንሕና እውን ነሕዋትና ከምኡ ገርና ክነወፊ ምስከኣልና ጥራሕ እዩ። ስለዚ ኣምላኽ ምስኡን ምስከማና ዝበሉ ሰባትን ጽኑዓትን እሙናትን ክገብረና ጸግኡ ክዕድለና ንልምኖ። ሎሚ ከምቲ ምስ ክርስቶስ ዘሎና ሓድነት እንገልጽ ዘሎና ኣብ ነነድሕድና ዘሎና ፍቕርን ሓድነትን ክንገልጽ ኣሎና። እዚ ኸኣ ኣብ ካልኣት እቲ ትሑት ንጉሥ ክርስቶስን እቲ ዝሳቕ ኣገልጋሊ ኣምላኽ ክርስቶስ ስለ ዘሎ እዩ። እዚ ኸኣ እዩ ብዝበለጸን ኣብ ግብርን ምስ ክርስቶስ ዘሎና ሓድነት ዝገልጽ።

ኣብ ክርስትናና ብዙሕ ምልክታት ንጥቀም እቲ ዝበለጸን ዝዓበየን ምልክት መስቀል እዩ። ኣብ ኩሉ መስቀል ኣሎ ኣብ ክሳድና ኣብ ቤትና ኣብ ኣብያተ ክርስትያናትና ኣብ ከተማታትና ምልክት መስቀል ፍሉይ ምልክትና እዩ። ሸትናማዊ ኣቡን ንወን ቫን ቱዋን ዝተባህሉ ብቅዱስ ዮሐንስ ጳውሎስ ዳግማዊ ድህሪ 13 ዓመት ብርቱዕ ማእሰርት ካብ ምእሰርቲ ኮሚኒስት ምስ ወጽኡ ኣብ ሃደ ሱባእ ኣብ ዝተዛረብዎ ብዛዕባ መስቀል ከምዚ ኢሎም፡ “ኣብ መስቀል ጠምት እሞ ኩጉ እቲ ዘጸግመካ ዘጥቅዓካ ፈተናታት መልሲ ክትረኽበሉ ኢኻ”። ኣብዚ ብዙሓት ከምኡም ዝበለዎ እዮም ዝገልጹ ዘለዉ። ዕምቆት እምነትና ክንርዳእ ኣብ ትህቲ መስቀል ቆምና ነቲ ኣብኡ ዝተሰቕለ ነስተንትን። እቲ ዝዓበየ ትምህርቲ ኣብ ትሕቲ መስቀል እዩ ተዋሂቡ።

እዚ ሎሚ ብዓጀባ ከምንጉሥ ኣብ ከተማ ዝኣቱ ዘሎ ክርስቶስ ኣብ ዕለተ ዓርቢ ንኹሉ መክራ ክሕደትን ውርደትን ተቐቢሉ ኣብ መስቀል ክስቕል ክንዝክሮ ኢና። ካብ ሎሚ ጀሚርና ምስኡ ክንጉዳዝ ነቲ ንሱ ዘርኣየና ፍቕሪ ኣብ ኣሕዋትናን ሰባትን ክነርእዩ ልብና ንኸፈት።

“ብስም ኣምላኽ ዝመጽእ ብሩኽ እዩ” እናበልና ኣብ ልብና ኣብ ሕይወትናን ኣብ ነፍስወከፍ ገዛን ሕይወትን ንቀበሎ። ሓንትስ ልብና ንኸፈተሉ እምበር ንኹሉ ክቕይረልና እዩ። እሞ ሎሚ ንኢየሱስ ክንቅበል ካብቲ ከይንቐርብ ፈልዩና ዘሎ ወጺእና ኣብኡ ገጽና ብንስሓ ኃጢአትና ተሰኒና እነኹ ክቕበለካ መጺኦ ኣሎኹ ንበሎ።

ኣብ ቅድስና ርእስናን ሰላም ዘውርድ ቅዱስ ሶምን ሕማማት ይግበረልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ